

ARXIU

La nova invasió dels 'trekkies'

Enllestida i a punt per al consum, ens arriba la novena remesa, via cinema, de Star Trek. Telesèrie de poc èxit entre el públic dels 60, ha esdevingut amb els anys un producte de culte, amb milions de seguidors pertot arreu, també al nostre país.

El capità Jean-Luc Picard comanda la nau estel·lar Enterprise a 'Star Trek: Insurrection'. Aquesta pel·lícula s'estrena a les pantalles cinematogràfiques el 26 de març.

Els temps canvien i la nova generació que recorre galàxies en so de pau a bord de la nau *Enterprise* ja no és aquella tripulació originària, formada pel capità James T. Kirk, l'inalterable Mr. Spock (barreja de terrestre i vulcanià), el doctor McCoy, la comandant Uhura, Scotty, Sulu o Chekov, per anomenar alguns membres perduts en la corrua dels setanta-nou episodis originals, ree-

mesos una vegada i una altra per les cadenes mundials. Exhaurint fins al pòsit les energies i les possibilitats que atorga la fama, inclosa la jubilació forçada, els membres primigenis van haver de passar simbòlicament el ceptre a la nova generació de la gran pantalla (ho vam poder veure a *Generations*, 1995). Ara la nova tripulació és capitanejada per Jean-Luc Picard i secundada pel primer oficial Wi-

lliam T. Riker, l'androide Data, el tinent klingon Worf, l'enginyer en cap Geordi La Forge, amb la inestimable ajuda de la consellera Deanna Troi i la doctora Beverly Crusher. Un nou equip que parteix a la recerca de mons inexplorats i formes de vida per ajudar-les a sobreviure.

Star Trek: Insurrection (1998) no n'és cap excepció argumental i situa l'acció al planeta Ba'ku, els habitants del qual posseeixen el secret de l'eterna joventut. És per això que el líder d'una secta afectada per l'envelliment —un irrecognoscible F. Murray Abraham— tracta de colonitzar el lloc per la força comptant amb l'ajuda d'un dels membres de la Federació. No cal dir que els residents de Ba'ku rebran el suport de tota la tripulació de l'*Enterprise*. Amb molt més sentit de l'humor i amb menys efectes especials que no els films precedents, l'actor Jonathan Frakes (Riker) es torna a situar darrere la càmera per segona vegada consecutiva. Això, l' enamorament, per primer cop a la pantalla, del capità Picard i el mambo ballat per en Data poden ser al·licients suplementaris per a tornar a veure la saga estel·lar.

És innegable que la filosofia final no dista gaire de les idees que Gene Roddenberry, cervell de la brillant idea, va impulsar amb la seva estimada sèrie originària, encara que, quan la sèrie va ser concebuda, a mitjan anys 60, no va ser prou ben entesa. Allunyada de les tendències televisives dels *westerns*, de les sèries policiaques, dels drames judicials o del *thriller*, *Star Trek* era massa metafísica i els seus plantejaments massa recargolats per a un producte que només havia d'entretenir a còpia d'acció i d'efectes especials enlluernadors.

Ambientada en un utòpic segle XXIII, exposa una societat universal en què la barreja de races, l'abolició de les classes socials i la recerca de noves civilitzacions i formes de vida imperen sobre els eterns arguments dels "dolents" que volen trencar aquesta harmonia. Segons que va manifestar el seu creador, Roddenberry, *Star*

Trek era en essència un *western* de l'espai en què els indis havien estat substituïts per races extraterrestres i en què els *cowboys* exploradors, en lloc d'anorrear-les, tractaven d'establir-hi relacions pacífiques. "Es tractava d'utilitzar mínimament la violència i de resoldre les dificultats buscant solucions una mica més complexes d'allò que era habitual als films d'aventures".

Tot i així, la sèrie original, després de tres temporades d'emissió amb quotes de públic quasi nul·les, fou cancel·lada per la NBC, i és llavors que va començar-ne el culte a les catacumbes. Un cas paradigmàtic de sèrie que triomfa després de desaparèixer. Així la seva veneració, al començament minoritària, va anar creixent a mesura que es tornava a emetre, i els seus afeccionats (autoanomenats *trekkers*, o *trekkies*) aviat tingueren les seves pròpies reunions, que arribaren al punt màxim d'eufòria el 1972, quan es va desenvolupar a Nova York la primera Convenció Nacional Star Trek, amb l'assistència de tres mil persones. L'any 1976, a la segona Convenció, tinguda a l'Hotel Hilton de Nova York, el nombre de seguidors ja havia augmentat fins a cinquanta mil. Simultàniament amb aquest *boom* progressiu va aparèixer un *merchandising* salvatge. Els seguidors es tornaven boigs buscant qualsevol cosa que tingués relació amb la sèrie, no solament ninots, llibres o fotografies dels personatges, sinó també vestits, productes de la imprevisible raça dels klíngons, com ara el *Diccionari klíngon/anglès*, o el receptari de cuina klíngon.

Vist el gran èxit aconseguit, la sèrie prova de reprendre l'any 1973 en format de dibuixos animats, però com que no era pas el públic infantil que esperava amb anhel el retorn de la tripulació de l'*Enterprise*, l'emissió no va durar ni un any. Els fans van haver de conformar-se a veure com la seva estimada sèrie anava a parar al cinema, amb resultats desiguals segons el film i la feina del director triat per a l'ocasió. Així, si *Star Trek: The Movie* (1979) no ofería sinó un retrobament entrançable amb uns

ARXIU

actors que no havien sabut resoldre la seva carrera sense els personatges de la sèrie, *Star Trek II: The Wrath of Khan* (1982) augmentava l'emoció i les aventures. *Star Trek III: The Search of Spock* (1984) seguia els paràmetres marcats pels predecessors, més l'al·licient de la direcció de Leonard Nimoy, que deixava de banda les orelles afilades per multiplicar les seves facultats darrere la càmera. Els fans començaren a il·lusionar-se pensant en un possible retorn televisiu, però tant *Star Trek IV: The Voyage Home* (1986) com *Star Trek V: The Last Frontier* (1989) van passar sense pena ni glòria, i aquesta darrera va anar a parar directament als prestatges dels videoclubs sense treure el cap per la pantalla gran. Un darrer intent, amb *Star Trek VI: The Undiscovered Country* (1991), va fer que tothom s'adonés que la tripulació originària ja començava a necessitar una jubilació anticipada abans que els passadissos de la nau s'omplissin de rampes, crosseis i cadires de rodes.

Així els directius de la Paramount van decidir de relançar la sèrie, però ara amb un repartiment totalment nou. La revifada va arribar amb *The Next Generation* (La Nova Generació), en què els rostres de Patrick Stewart, Brent Spiner o Jonathan Frakes, etc., s'erigien en icones de tota una nova ge-

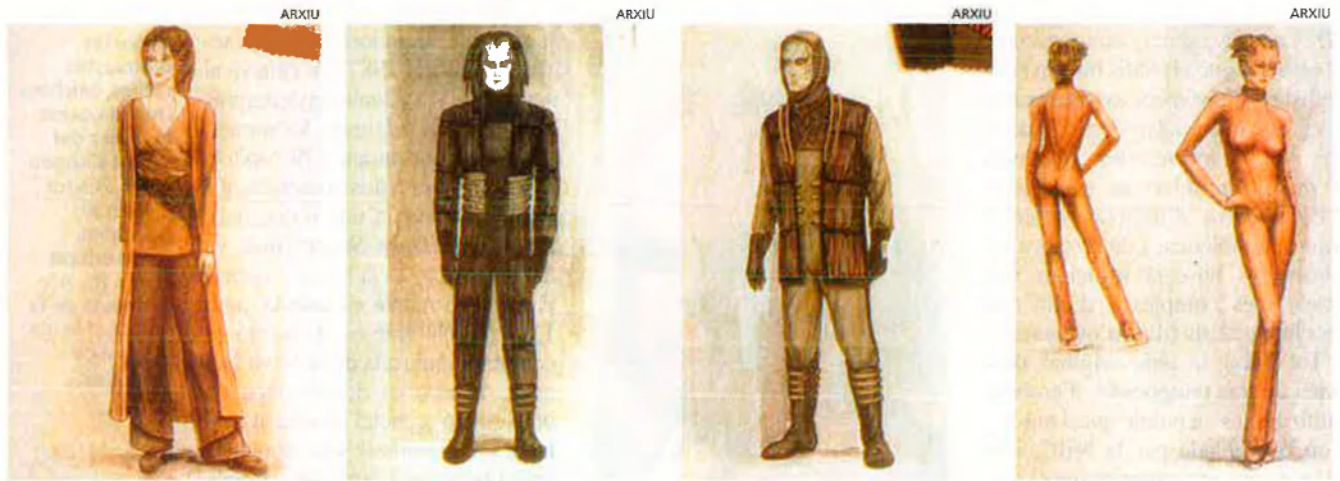
neració de seguidors. La nova sèrie debutava el 1987 i se situava al segle XXIV, vuitanta anys després dels episodis originals. Va romandre en antena durant 179 capítols i va donar peu a dos nous *spin-offs* (sèries sorgides d'una d'original); la primera, *Deep Space Nine*, va debutar el 1992 i ja fa sis temporades que es manté en antena, amb 120 capítols emesos. L'acció és contemporània a la de la Nova Generació, però es desenvolupa en una estació espacial situada al costat d'un *wormhole* que connecta amb l'inexplorat quadrant gamma. L'altra és *Voyager*, anunciada com la sensació de la temporada 94-95 a la televisió nord-americana; ja se n'han fet 60 capítols i narra les aventures de la nau *USS Voyager*, perduda al quadrant delta, a més de seixanta anys de distància de l'espai conegut. Com a gran novetat, entre la tripulació hi ha un capità femení. Si Mr. Spock aixequés el cap!

Teletransporta'm al quadrant català, Scotty! Arran de l'emissió pel Canal 33 (i per alguna cadena autonòmica més) de *La nova generació*, molts dels fans que enyoraven la sèrie original, o que mai n'havien pogut gaudir, es van aferrar a aquesta nova tongada

Al costat d'aquestes ratlles, Michael Dorn encarna el paper del tinent Klíngon Worf. A sota, F. Murray Abraham, caracteritzat com a Ru Afo, el dolent de la nova pel·lícula de la saga 'Star Trek'.

ARXIU

Esbossos de la indumentària dels habitants del planeta Ba'ku, on transcorre la nova aventura dels tripulants de l'Enterprise.
Els nous personatges revifaran el negoci del merchandising trekkie.

alhora que cercaven àvidament tota mena de material relacionat amb la sèrie. La feina no era fàcil, el merchandising trekkie mai no ha fet aquí el mateix furor que als Estats Units. És per això que els addictes nostrats s'havien de conformar amb material d'importació que anava arribant amb comptagotes a botigues especialitzades com Gilgamesh o Norma Còmics de Barcelona. Mentrestant, l'afecció anava reclutant adeptes fins que es van decidir a formalitzar les reunions, fins llavors tingudes "clandestinament" i esporàdica, i així va sorgir el primer Club Star Trek de Catalunya.

Instituit a Barcelona el 1991, va materialitzar-se quan, en resposta a una carta a la premsa, es van reunir un grup d'una cinquantena de persones addictes a *Star Trek*. D'aquest grup, en va sorgir una organització amb una estructura de la qual sorgiren el Club Star Trek oficial i la USS Mediterrània. Des de llavors, el club ha anat creixent en nombre de membres i en activitats, i ara ja compta prop de 200 socis i ha fet unes quantes aparicions als mitjans de comunicació. El club no s'ha limitat a fer reunions periòdiques al seu local d'Ausiàs March 60 de Barcelona, sinó que ofereix activitats com la Trek-gimcana, sortides al camp, una trek-esquiada o concursos de disfresses. També organitza col·loquis en anglès, emissions de vídeos temàtics (amb capítols inèdits de *Deep Space Nine* i *Voyager*) o debats sobre qüestions tècniques i científiques relacionades amb la sèrie, en

col·laboració amb associacions d'estudiants universitaris. A més, edita els fanzines *Base Estelar*, *Diario de A Bordo* i *Star Trek News*, amb les darreres novetats sobre les sèries de televisió, les activitats dels seus protagonistes al marge de la sèrie, relats de ficció i una bústia per a aclarir els dubtes dels seguidors. La quota de soci és de 1.500 pessetes, en concepte d'inscripció mínima, o de 5.500 pessetes, en concepte de quota anual. Per contactar-hi cal escriure a Club Star Trek de Catalunya, Ausiàs March 60, 08010 Barcelona, o bé, via email, a cstc@startrekave.com.

L'associació USS Mediterrània també té la seu a Barcelona, però té projecció espanyola. Erigida oficialment el 1992, ara té uns 110 membres a tot l'estat. Les activitats del club i les fases de més activitat depenen de la temporada. Van assistir a la conferència *trekkie* d'Art Futura 95. Edita un fanzine, *1701*, que segueix, més o menys, la mateixa línia de *Base Estelar*, amb un apartat de notícies sobre les sèries i els seus intèrprets, amb consultori de temes diversos, comentaris sobre les webs aparegudes a Internet, reportatges i successos entrevistes extretes de mitjans varis que ajuden el soci i el mateix al dia en tot allò que fa referència al món *trekkie*. La pertinença al club és gratuïta, encara que el fanzine surt al carrer amb les aportacions dels socis. A més, s'organitzen reunions en un local, més o menys cada dos mesos, i els socis hi juguen a rol, s'hi projecten

vídeos i organitzen col·loquis. Cal posar-s'hi en contacte via email: mediterrania@iname.com.

Al nostre país hi ha encara el Club Star Trek d'Alacant i el Club Star Trek de Lleida. El d'Alacant va organitzar l'ESPATREK 98, el primer congrés d'àmbit estatal sobre la sèrie. Durant tres dies s'hi van portar a terme tota mena d'actes: taules rodones, jocs de rol, emissions de programes temàtics o gimcanes, amb la col·laboració de les associacions locals, dels clubs de Catalunya, de Canàries i Madrid.

Ja fora del país hi ha, a l'estat espanyol, el Colectivo Borg, amb seu a Madrid, que edita el fanzine *Cuaderno de Bitácora*. També a Madrid, hi ha el Club Star Trek, format el 1996, que ofereix reunions, notícies i l'edició del fanzine *Engage* i que ha originat dos grups de *trekkies*, USS Future i USS Andròmeda. A més, treballa en la creació d'una videoteca amb tots els capítols de la sèrie no emesos a Espanya. En general, es pot dir que a poc a poc hi van sorgint clubs a tot arreu on hi ha un mínim grup de persones interessades, com és el cas de l'USS Alyazirat d'Algesires o el Club Star Trek de Sevilla, i de mica en mica van assolint un nivell i una organització d'activitats força engrescador.

Potser arribarà dia en què es reuniran tots els membres dels clubs Star Trek del món, i qui sap si això no serà la base d'un món millor, a imitació del de la sèrie.

Guillem Medina